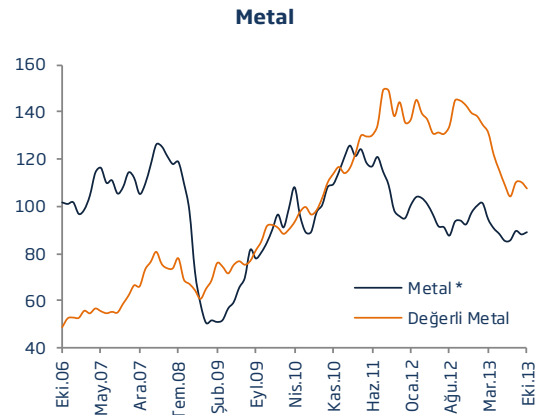
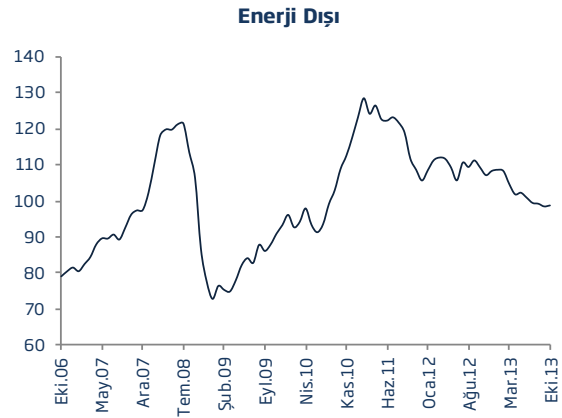
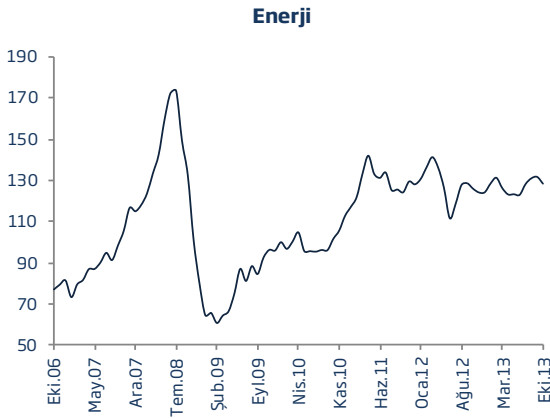

İLKER ŞAHİN

- Ekim ayında, petrol ve doğalgaz fiyatları arz tarafından gelen olumlu haberlerle baskı altında kalırken, bu paralelde enerji fiyatlarının da gerilediği görüldü. Tarım fiyat endeksi, şeker, buğday ve kakaonun öncülüğünde Mayıs ayından beri ilk kez yükselirken, metallerde stok yapma eğilimindeki artışın da katkısıyla fiyatlar yukarı yönlü hareket etti.
- Orta Doğu'daki gerginliğin kısmen yatışması arza ilişkin kaygıları hafifletirken; ABD ve Kanada'da petrol üretimindeki artışlar, mevsimsel olarak düşen talep ve buna bağlı olarak artan stoklar, petrol fiyatlarında düşüş getirdi. Bu paralelde enerji endeksi de Ekim'de Eylül'e kıyasla %2,5 geriledi.
- Enerji dışı endeks, hem tarımsal ürün hem de metal fiyatlarındaki yükselişle Ekim ayını Eylül'e kıyasla %0,3 yukarıda kapatırken, geçen yılın aynı ayına göre ise %9,6 aşağıda bulunuyor. Alt kalemler açısından incelendiğinde yıllık bazda en sert gerileyen sınıf %26,2 ile tahıl grubu oldu.
- Geçen yılın aynı ayına göre %10 aşağıda seyreden tarımsal emtia ürünleri endeksi, Ekim ayında %0,2 yükseldi. Öte yandan endeksin, 2012 sonuna göre %8 düşük seviyede olduğu dikkat çekmektedir.
- Metal fiyat endeksi ise ana metal fiyatlarının desteğiyle Ekim ayında %1 yükseldi. Çin kaynaklı talepteki artış ve önemli ekonomilerde toparlanan imalat sanayi verileri metal fiyatlarını yukarı yönlü etkilerken, kıymetli metallerin aylık bazda %2,4 düştüğü görüldü.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2010=100)

EMTİA PIYASALARINDA SON GELİŞMELER

- **Ham petrol** fiyatları Ekim ayında Eylül'e göre %3 gerileyerek 105,43 USD/varil seviyesine indi. Petrol fiyatları bir önceki ay, Suriye ve İran başta olmak üzere Orta Doğu'da yaşanan siyasi belirsizliğin arz yönlü kaygıları tetiklemesiyle yükselmişti. Ekim ayında ise Suriye'deki kimyasal silahların Birleşmiş Milletler gözetimine teslim edilmesi ve imha edilmesi üzerinde anlaşmaya varılmasının ardından, herhangi bir askeri müdahale rafa kalkarken, sorunun diplomatik yolla çözümüne dönük önemli adımlar atıldı. İran başlığında da nükleer müzakerelerin anlaşmayla sonuçlanabileceği beklentisi gerilimin azalmasını sağladı. Bu gelişmelerle arza ilişkin endişeler azalırken fiyatlar da geriledi. ABD ve Kanada'nın petrol üretimlerinde kaydedilen artış da petrol fiyatlarını aşağı yönlü etkiledi. Öte yandan Suudi Arabistan'ın mevsimsel olarak petrol üretimini azaltması, fiyatlardaki düşüşü sınırladı.
- Ekim ayı içinde, petrol talebinin önemli bir artış eğilimi sergilememesi ve stoklardaki yükseliş de **ham petrol** fiyatlarını baskılayan diğer bir faktördü. ABD Merkez Bankası Fed'in genişlemeci para politikasından yakın gelecekte çıkacağına ilişkin beklentilerin yaygınlaşması da petrol talebine ilişkin tahminlerin düşük tutulmasına yol açıyor.
- Küresel krizin ardından talep koşullarında henüz kalıcı bir toparlanma yaşanmamış olması genel olarak emtia fiyatları üzerinde baskı oluşturmaya devam ederken, ürün detayında bakıldığında yıllık bazda özellikle tarımsal emtia ve metallerin geçen yılın altında seyrettiği gözleniyor.
- Üç aydır yukarı yönlü bir seyir izleyen **şeker** fiyatlarının, Ekim ayında ivme kazanarak bu seyrini sürdürdüğü görüldü. Yağışlı havalardan yanı sıra, Brezilya'da bulunan ve dünyanın en büyüklerinden biri olan şeker depolarından birinde çıkan yangının yarattığı endişeye de bağlı olarak yükselen şeker fiyatları Ekim ayını % 7,3 artışla kapattı. Geçen yılın aynı ayına göre %8 daha düşük olan şeker fiyatı, 2012 sonuna göre ise %3,4 daha aşağıda bulunuyor.
- Güçlü talebin yanı sıra en büyük üreticilerden Arjantin'de hâkim olan soğuk ve kurak havanın etkisiyle hasadın düşük kalacağı tahminleri, **buğday** fiyatlarının Ekim ayında %6 yükselmesine neden oldu. Öte yandan, Hindistan'ın ihracatının artacağına dönük haberler fiyatların yönünü tekrar aşağı çevirmesine neden oldu.
- Batı Afrika ve Asya ülkelerinde yaşanan arz sorunları ve talebin diğer tarımsal ürünlere kıyasla güçlü seyretmesi **kakao** fiyatlarının Ekim'de aylık bazda %4,4, yıllık bazda ise %10,8 yükselmesini sağladı.
- Kurak hava şartlarının ABD'de hasadı öne çekmesi ve Güney Amerika'da gerçekleşen yağışların yeni ürünlerin verimliliğine olumlu katkısı **soya yağı** fiyatlarını aşağı çekti.
- **Metal** fiyatları Ekim ayına, Dolar'daki değerlenme ve çoğu metalde arttığı açıklanan stokların etkisiyle düşüşle başladı. Ancak, metaller için kilit konumdaki ekonomilerin üretim rakamlarında açıklanan olumlu rakamlar ve stok yapma eğiliminde gözlenen ivmelenmeye bağlı olarak toparlanan fiyatlar Ekim ayında % 0,6 arttı.
- Açıklanan yüksek stok rakamlarına karşın talebin güçlü seyrine bağlı olarak **alüminyum** fiyatları Ekim'de Eylül'e göre %3 yükseldi. London Metal Exchange (LME) bünyesindeki stoklar, finansal amaçlarla kullanıldığından üretim açısından anlam ifade etmiyor. Diğer taraftan alüminyum fiyatları geçen yılın aynı ayına göre %8 daha düşük düzeyde.
- Endonezya'nın 12 Ocak 2014'te yürürlüğe girecek ihracat yasağına bağlı olarak Çin'in **nikel** stoklamaya devam etmesiyle nikel fiyatları Ekim'de %2,3 yükseldi. Nikel stoklarının tarihi seviyelere ulaşması, fiyatlardaki yükselişi dengeledi.
- Kıymetli metal fiyatları Ekim ayında geriledi. **Altın** fiyatları %2,4 düşerken, **gümüş** fiyatları %2,9 azaldı.

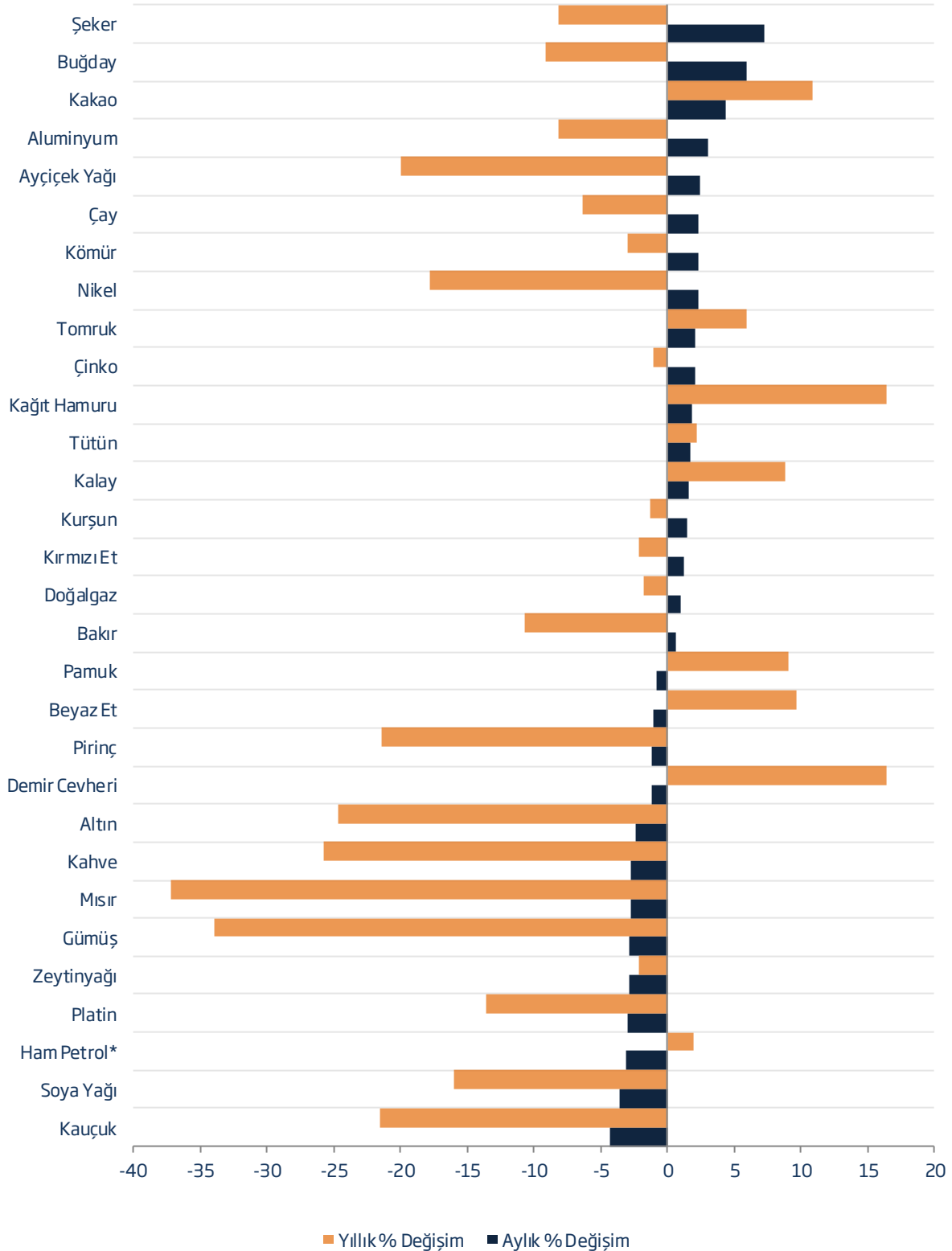
EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Son dönemde kaygıların yatışmış olmasına rağmen, dünyanın enerji açısından bağımlı olduğu Orta Doğu'da çıkabilecek siyasi risklerin petrol arzı üzerindeki temel risk olduğu değerlendirilmektedir. Brezilya'nın okyanustan çıkardığı petrolün halen arzu edilen düzeylere gelememiş olmasının yanı sıra, ABD'nin devreye giren yeni petrol sahalarının orta-uzun vadede tek başına fiyatları aşağı çekmekten uzak olduğu düşünülmektedir. Küresel ekonominin krizden çıkışı açısından, büyüme ve üretime ilişkin rakamların ne denli istikrar kazandığı muğlaklığını korumakta olup **enerji fiyatlarında** talep kaynaklı artışların azından yakın gelecekte muhtemel olmadığı değerlendirilmektedir.
- Küresel talep koşullarının istikrarlı bir görünüm sergilemekten uzak olması ve 2013 yılı hasadı ile 2014 hasadına ilişkin beklentilerin olumlu seyretmesi tarımsal ürün fiyatlarını baskı altında tutmaya devam etmektedir. Bu nedenle **gıda fiyatları** üzerinde başlıca risklerin aşağı yönlü olduğu düşünülmektedir.
- Metal fiyatlarına** ilişkin Eylül ayındaki beklentilerimiz geçerliliğini korumaktadır. Buna göre, metal fiyatlarında Çin kaynaklı talebin belirleyici olduğu, talepte kayda değer bir gelişme yaşanmaması ve arz artışının sürmesi durumunda, son iki yılda ortaya çıkan gerileme eğiliminin gelecek yıllarda da korunabileceği düşünülmektedir.

EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

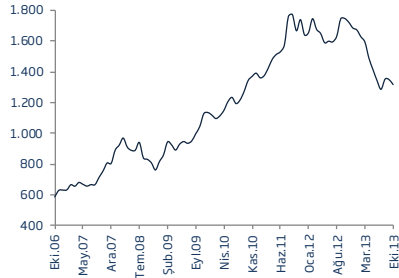
		Gerçekleşme				Tahmin				
		2000	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2020	2025
Enerji										
Ham Petrol*	USD/varil	28	79	104	105	105	106	102	99	97
Kömür	USD/ton	26	99	121	96	85	88	90	95	100
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	4	8	11	12	12	12	11	11	10
Tarım										
Kakao	cent/kg	91	313	298	239	240	235	230	225	220
Kahve	cent/kg	192	432	598	411	310	330	340	345	350
Çay	cent/kg	188	288	292	290	280	288	291	308	325
Soya Yağı	USD/ton	338	1.005	1.299	1.226	1.100	1.075	1.050	1.025	1.000
Mısır	USD/ton	89	186	292	298	250	248	245	237	230
Pirinç	USD/ton	202	489	543	563	500	490	480	470	460
Buğday	USD/ton	114	224	316	313	315	310	300	287	275
Kırmızı Et	cent/kg	193	335	404	414	400	395	390	385	380
Beyaz Et	cent/kg	131	189	193	208	225	215	210	205	200
Şeker	cent/kg	18	47	57	48	39	39	38	37	35
Tomruk	USD/metre küp	275	429	485	451	460	460	465	505	535
Pamuk	cent/kg	130	228	333	197	200	203	205	226	250
Kauçuk	cent/kg	67	365	482	338	280	290	300	290	280
Tütün	USD/ton	2.976	4.333	4.485	4.302	4.350	4.200	4.150	4.100	4.050
Metal										
Aluminyum	USD/ton	1.549	2.173	2.401	2.023	1.800	1.850	1.900	2.045	2.200
Bakır	USD/ton	1.813	7.535	8.828	7.962	7.100	7.050	7.000	6.899	6.800
Demir Cevheri	USD/kuru ton	29	146	168	128	134	135	137	141	145
Kurşun	cent/kg	45	215	240	206	210	212	215	220	225
Nikel	USD/ton	8.638	21.809	22.910	17.548	14.000	15.000	16.000	16.971	18.000
Kalay	cent/kg	544	2.041	2.605	2.113	2.200	2.220	2.250	2.372	2.500
Çinko	cent/kg	113	216	219	195	190	215	220	230	240
Altın	USD/troy ons	279	1.225	1.569	1.670	1.380	1.360	1.350	1.325	1.300
Gümüş	cent/troy ons	495	2.015	3.522	3.114	1.480	1.450	1.400	1.323	1.250
Platin	USD/troy ons	545	1.610	1.719	1.551	2.250	2.270	2.280	2.290	2.300

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Ekim 2013)

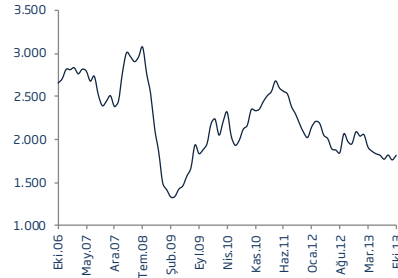

EMTİA FİYATLARI - I

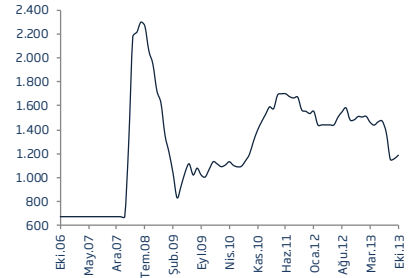
Altın (USD/troy ons)

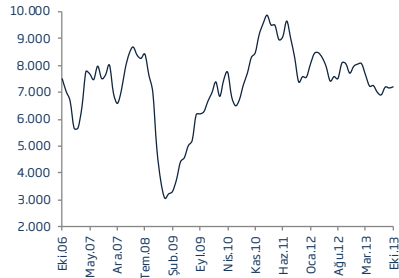
Alüminyum (USD/ton)

Ayçiçek Yağı (USD/ton)

Bakır (USD/ton)

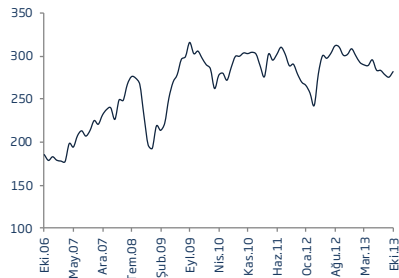
Beyaz Et (cent/kg)

Buğday (USD/ton)

Çay (cent/kg)

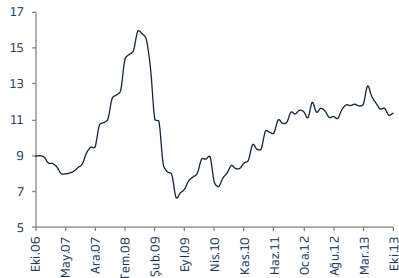
Çinko (cent/kg)

Demir Cevheri (USD/ kuru ton %63,5 demir)

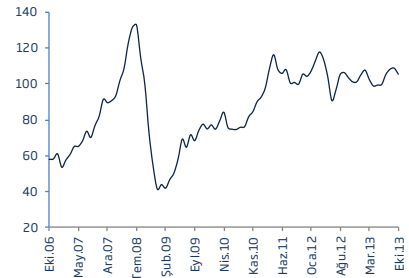
Doğalgaz (USD/milyon btu)

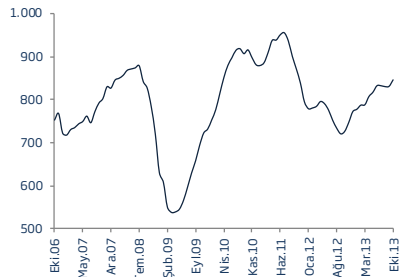
Gümüş (cent/troy ons)

Ham Petrol* (USD/varil)

Kağıt Hamuru (USD/ton)

Kahve (cent/kg)

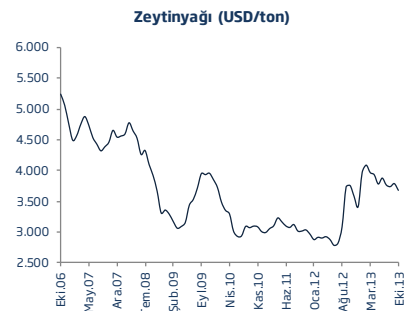
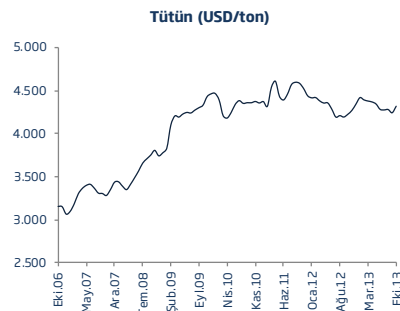
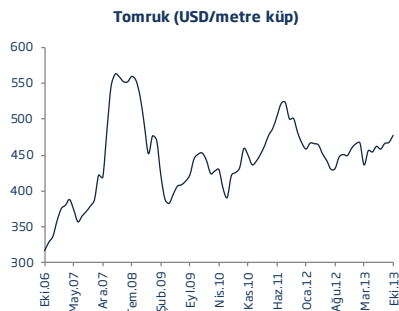
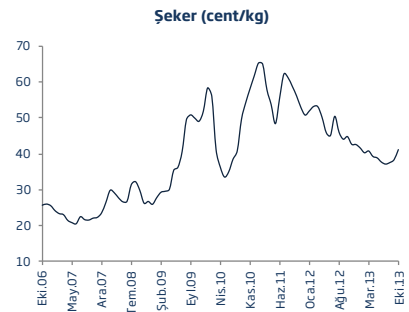
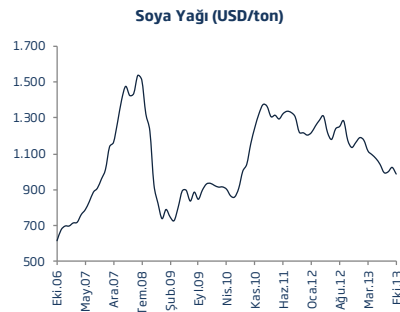
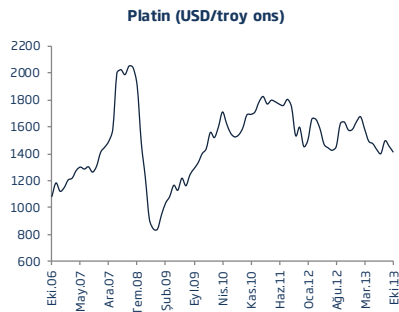
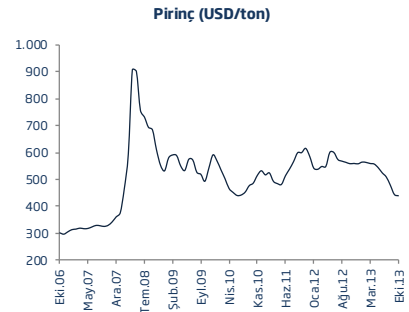
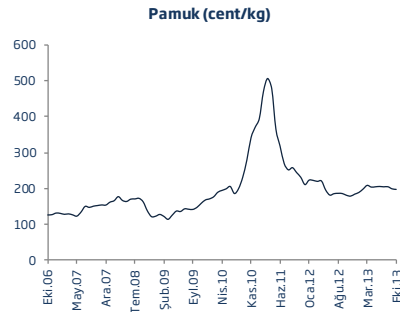
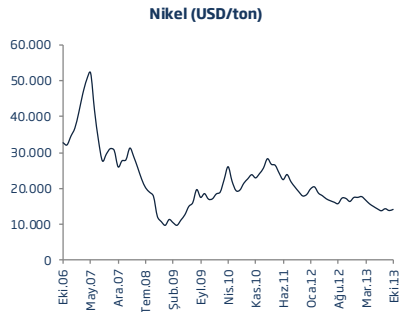
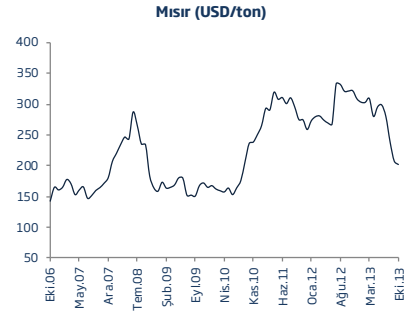
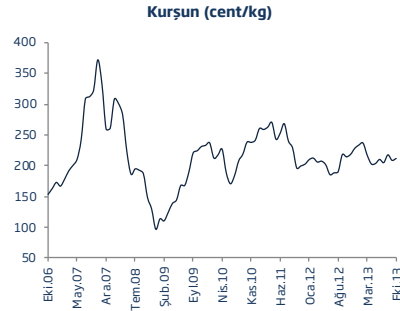
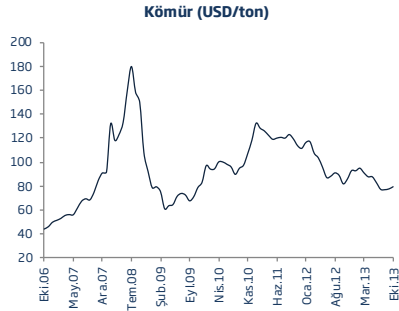
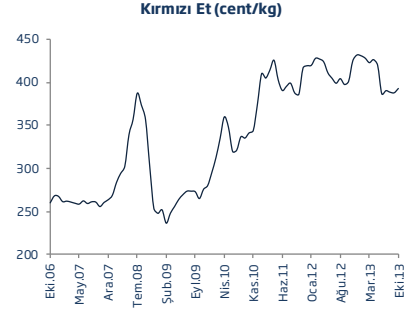
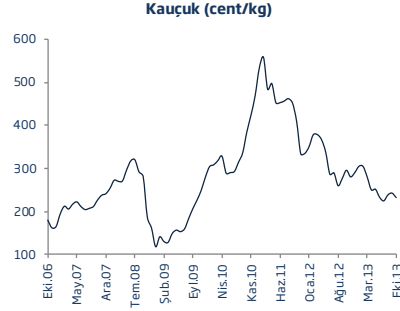
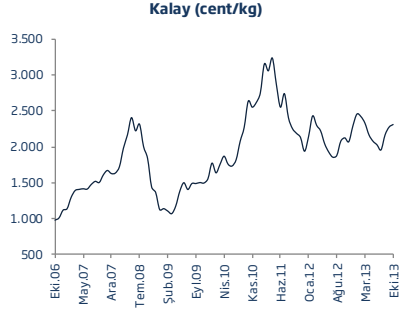
Kakao (cent/kg)

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.